

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Gorzów Wlkp., 25 czerwca 2024 r.

PS-V.431.14.2024.PMaz

Pani
Anna Frankowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bytomiu Odrzańskim

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 15 maja 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim (ul. Rynek 1, 67-115 Bytom Odrzański) w zakresie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu prawidłowości realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Paweł Mazurowski* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 125-1/2024 z 9 maja 2024 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego,
- *Natalia Wojciechowska* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 125-2/2024 z 9 maja 2024 r. – członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 7 maja 2024 r.

(akta kontroli str. 1-5)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie na podstawie:

- ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296);

"W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku."

- resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023;
- umowy nr PS-V.042.1.2023/UMiG Bytom Odrzański z dnia 10 lutego 2023 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą Bytom Odrzański;
- zarządzenia nr 0050.121.2022 Burmistrza Bytomia Odrzańskiego z dnia 30 grudnia 2022 roku, w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim do realizacji programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023;
- zarządzenia nr 0050.122.2022 oraz 050.123.2022 Burmistrza Bytomia Odrzańskiego z dnia 30 grudnia 2022 roku, w sprawie udzielenia pełnomocnictwa do realizacji programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Zgodnie z decyzją Burmistrza Bytomia Odrzańskiego realizację zadania w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim.

(akta kontroli str. 21-28, 39-41)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 – **oceniono pozytywnie.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartą umową przyznawała świadczenia usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową osób, dla których w okresie objętym kontrolą została przyznana usługa asystencka próbowano ustalić:

1. Wywiązanie się gminy Bytom Odrzański z umowy nr PS-V.042.1.2023/UMiG Bytom Odrzański z dnia 10 lutego 2023 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą Bytom Odrzański.

Zgodnie z umową nr PS-V.042.1.2023/UMiG Bytom Odrzański, gminie przyznano środki w kwocie 546 098,00 zł z przeznaczeniem na realizację przez gminę w 2023 r. zadania w zakresie udzielenia usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że gmina nie wykorzystwała w całości przyznanych środków. W związku z tym, zwrócono środki w wysokości 69 316,27 zł z tytułu niewykorzystanych środków na realizację zadania. Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji stwierdzono, iż gmina Bytom Odrzański wszystkie wydatki w ramach Programu realizowała w terminie określonym w umowie. W toku kontroli zespół kontrolny ustalił ponadto, iż gmina terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek wojewody wskazany w umowie. Gmina

"W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku."

dokonując zwrotu środków, prawidłowo wskazała jednocześnie numer umowy, kwotę niewykorzystanych środków Funduszu, z podziałem na kwoty z tytułu realizacji Zadania i koszty związane z obsługą Programu oraz kwotę odsetek bankowych od niewykorzystanych środków.

Jednocześnie ustalono, zgodnie z przekazaną dokumentacją, że rachunek bankowy wykorzystany do realizacji Programu, wyodrębniony został wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

W ramach oceny prawidłowej realizacji zapisów zawartych w umowie pomiędzy gminą a Wojewodą Lubuskim, kontroli poddana została także dokumentacja materiałów informacyjnych. Realizator Programu bezpośrednio po ogłoszeniu o naborze wniosków w ramach Programu, zamieści stosowną informację na swojej stronie internetowej. Ponadto po podpisaniu umowy do Programu, umieszczony został na stronie internetowej plakat informacyjny w formie i trybie przewidzianym w umowie.

Dodatkowo, zgodnie z oświadczeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim, plakat informacyjny dotyczący Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 umieszczony był na tablicy informacyjnej jednostki.

Reasumując kontrolowana jednostka w sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny z umową prowadziła wyodrębnioną dokumentację z realizacji Programu. Właściwie i terminowo dokonano zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek Wojewody wskazany w umowie, oraz prawidłowo realizowano obowiązek informacyjny.

(akta kontroli str. 18-19, 21-36)

2. Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 10 osób niepełnosprawnych, korzystających z Programu w 2023 r., zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.

Kontrolujący stwierdzili, że realizator prawidłowo zakwalifikował do świadczenia usługi asystenckiej osoby spełniające wymagania Programu. Zgodnie z dokumentacją przekazaną podczas kontroli, 8 osób korzystających z usługi asystenta posiadało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 1 osoba posiadała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Adresatem usługi było także 1 dziecko w wieku do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługę asystencji osobistej świadczyło łącznie 10 asystentów, wskazanych przez uczestników Programu. Zgodnie z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych, zatrudnione osoby potwierdziły posiadanie kwalifikacji lub doświadczenia do świadczenia usługi asystenckiej, zgodnie z wymogami Programu.

Dodatkowo w dokumentacji osoby, świadczącej usługę asystencką na rzecz dziecka do 16 r.ż., znajdowało się zaświadczenie o niekaralności, informacja o niefigurowaniu

"W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku."

w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym w formie wydruku z rejestru oraz akceptacja osoby asystenta ze strony rodzica.

Uczestnicy posiadajcy orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymywali pomoc w formie usług asystenta w wymiarze od 230 do 683 godzin. Osoba posiadajca orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymywała pomoc w wymiarze 344 godzin, natomiast usługa świadczona na rzecz dziecka do 16 r.ż. została zrealizowana w wymiarze 325 godzin. Zgodnie z ewidencją realizacji usług asystenckich w ramach Programu asystenci realizowali usługę od 4 do 10 miesięcy u jednego uczestnika.

Gmina nie wniosowała o środki finansowe związane z zakupem jednorazowych biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystentów towarzyszących uczestnikowi, z przejazdami asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu np. taksówką w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu oraz zakupem biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi. Środki przeznaczone na wynagrodzenie dla asystentów wykorzystane zostały zgodnie z limitami określonymi w Programie.

W kontrolowanej dokumentacji, znajdowały się również notatki służbowe, sporządzone przez pracowników OPS w Bytomiu Odrzańskim, z przeprowadzenia doraźnych kontroli w miejscu, w którym świadczone usługi asystencji osobistej.

Dodatkowo wszyscy asystenci zatrudnieni w ramach Programu objęci byli ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej.

Zgodnie z założeniami Programu, osoby objęte wsparciem nie ponosiły odpłatności za usługi, a usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz stymulowaniu osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności.

Zatem wszystkie osoby, którym przyznano usługę asystencką spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów godzinowych. Wszyscy asystenci zatrudnieni zostali zgodnie z zapisami Programu, a przyznane środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu. Spełnione zostało założenie, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia (w 2023 roku osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci w wieku do 16 r. ż. posiadające orzeczenie o niepełnosprawności stanowiły 92% osób objętych wsparciem), w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją. Zgodnie z wymogami przeprowadzono także doraźne kontrole i monitorowano świadczone usługi asystencji osobistej.

(akta kontroli str. 37-38, 43-62)

3. Ocena prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania usługi asystenckiej.

Analiza kontrolowanej losowo wybranej dokumentacji 10 osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie usługi asystenta oraz osób świadczących usługę wykazała, iż wszystkim dziesięciu osobom zakwalifikowanym do udzielenia wsparcia w formie świadczenia usługi w ramach edycji 2023 przyznano pomoc asystencką na podstawie

"W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku."

prawidłowo wypełnionej karty zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Gmina dokonywała rozliczenia realizacji usług asystenta na podstawie prawidłowo wypełnionej karty realizacji usług asystencji osobistej.

W dokumentacji dotyczącej prowadzonych postępowań, wykorzystywano dokumenty będące wzorami określonymi w Programie.

Kontrolowana jednostka prawidłowo prowadziła postępowanie w zakresie przyznawania usługi asystenckiej oraz rozliczenia realizacji usług asystenta w 2023 roku.

(akta kontroli str. 37-38, 43-50, 62)

4. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie gminy Bytom Odrzański z realizacji Programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego, z terminem przekazania Wojewodzie:

– 30 dni od dnia zakończenia realizacji Zadania.

Zgodnie z zapisami Programu, sprawozdanie powinno zostać sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do Programu.

Sprawozdanie przekazane zostało Wojewodzie w dniu 19 stycznia 2024 roku, tj. przed upływem terminu określonego w umowie, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 – sprawozdanie do Programu. Dane przedstawione w sprawozdaniu w trakcie kontroli poddane zostały analizie i porównane z przedłożonymi dokumentami zawierającymi ewidencję realizacji usług asystenta. Zgodnie z rozliczeniami zawartymi w kartach realizacji usług asystenta, w 2023 roku zrealizowano łącznie 13.009 godzin usług, z tego 12.010 godziny u 22 osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, 674 godzin u 2 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, oraz 325 godzin u 1 dziecka w wieku do 16 roku życia (spełniających zapisy działu III Programu) na łączną kwotę 475.802,19 zł. Wykorzystano ponadto środki przeznaczone na koszty obsługi w wysokości 8.992,02 zł – dodatki dla pracowników obsługujących Program, koszt ubezpieczenia OC lub NNW asystentów wyniósł 979,54 zł. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu – 485.773,75 zł.

Dane te były zgodne z informacjami wskazanymi w sprawozdaniu.

Zatem jednostka terminowo przekazała sprawozdanie z realizacji Programu, prawidłowo wykazano kwoty otrzymanych i wydatkowanych środków.

(akta kontroli str. 21-28, 37-38, 42-50)

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej finansowanych z Funduszu Solidarnościowego;
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny.

Na tym kontrolę zakończono, dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrola w zakresie Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 nie wykazała uchybień. Kontrolowane zadanie oceniono pozytywnie. Wobec powyższej oceny dotyczącej realizacji zadań w zakresie objętym kontrolą, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:
Burmistrz Bytomia Odrzańskiego